

MEMORIE VAN TOELICHTING BIJ HET ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET ENERGIEDECREET VAN 8 MEI 2009, WAT BETREFT TOEWIJZINGEN AAN HET ENERGIEFONDS, WIJZIGINGEN BETREFFENDE FLEXIBILITEIT EN ENERGIEDELEN, DE UITBOUW VAN HET ENERGIEDATAPLATFORM EN DE HERZIENING VAN DE ADMINISTRatieve GELDBOETES AANGAANDE INSTALLATIE-EISEN

DAMES EN HEREN,

Samenvatting

Voorliggend ontwerp van decreet voorziet in een wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 ter verduidelijking van enkele rechtsgronden met betrekking tot het Energiefonds. Tevens worden met dit ontwerp wijzigingen voorgesteld met betrekking tot flexibiliteitsdiensten door elektriciteitsopslagfaciliteiten, en energiedelen.

Dit ontwerp van decreet wijzigt bovendien het Energiedecreet van 8 mei 2009 met oog op de ontwikkeling van het energiedataplatform. Er wordt in het ontwerpdecreet ook een rechtsgrond voorzien voor het bepalen welke delen van het energieprestatiecertificaat (EPC) uitgehangen moeten worden op een voor het publiek duidelijk zichtbare plaats, voor het publiceren van bepaalde gegevens uit het EPC en voor het opladen van de stavingstukken door de verslaggever in de energieprestatiedatabank. Rekening houdend met de gewijzigde bijlage XII bij het Energiebesluit, ingevolge de implementatie van de herziene EPBD-richtlijn 2010/31/EU, beoogt dit ontwerp van decreet bovendien een wijziging met betrekking tot de bijbehorende boetebepalingen en berekeningswijzen in het Energiedecreet.

Daarnaast wordt ook voorgesteld om de verlengingsmogelijkheden van de steunperiode voor zonne-energie via groenestroomcertificaten af te schaffen. Het ontwerp van decreet voorziet bovendien aangaande de beperking van de aansluitingskost voor productie-installaties voor elektriciteit uit warmtekrachtinstallaties om enerzijds de bepalingen met betrekking tot de gratis 1000 meter elektrische leidingen en aardgasleidingen te beperken tot 750 meter, en anderzijds ook een beperking van het materiële toepassingsgebied op het vlak van het vermogen van de productie-installaties in te voeren (75 kWe tot en met 5 MWe).

Gelet op de beslissing tot overdracht van bevoegdheden inzake het stimuleren van de omschakeling naar zero-emissie vervoermiddelen en vervoermiddelen aangedreven door alternatieve brandstoffen van het beleidsveld energie naar het beleidsveld mobiliteit, is het niet langer de bedoeling dat er in dat kader openbaredienstverplichtingen aan de netbeheerders worden opgelegd. In dat opzicht wordt voorgesteld om artikel 7.5.1, tweede lid van het Energiedecreet op te heffen. Met dit ontwerp wordt bovendien, wat betreft de aard van de te hanteren NACE-codes, de huidige praktijk/interpretatie van de VREG m.b.t. de bepalingen rond de vermindering op de quotumverplichtingen van energie-intensieven bedrijven decretaal verankerd. Daarnaast wordt ook voorgesteld om de uitzonderingsregeling uit de antisauçissoneringsbepaling in artikel 7.1.1, §2 van het Energiedecreet op te heffen. Ook het opvragen van onder andere het rijksregisternummer, ondernemingsnummer of vreemdelingennummer in het kader van de handhaving van de energieprestatieregelgeving wordt in dit ontwerp geregeld. In dit ontwerp van decreet wordt tot slot de afronding van het ventilatiedebiet tot op de eenheid beoogd en wordt ook in enkele corrigenda voorzien met betrekking tot de omvorming tot het VEKA.

I. ALGEMENE TOELICHTING

I.1. SITUERING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving
BELEIDSVELD: Energie

I.2. INHOUD

I.2.1. Energiefonds

Er wordt in het ontwerpdecreet voorzien in een rechtsgrond om de inkomsten uit het uitwinnen van bankwaarborgen die door of krachtens het Energiedecreet zijn opgelegd, toe te wijzen aan het Energiefonds.

Ook wordt voorzien in een rechtsgrond voor het terugbetalen van kapitaal van door of krachtens het Energiedecreet via het Energiefonds ingestelde leningen voor noodkoopwoningen. Dit kadert in de activatie van het rollend fonds voor de energetische renovatie van noodkoopwoningen. Het noodkoopfonds is erop gericht energiearmoede terug te dringen door renteloze leningen te verstrekken aan zogenaamde noodkopers, zijnde huishoudens die deels uit noodzaak een kwalitatief minderwaardige woning aangekocht hebben, zonder de mogelijkheid er financiële middelen in te investeren om de woning op een goed kwaliteitsniveau te brengen met o.m. hoge energiefacturen tot gevolg.¹

Tot slot wordt ook voorzien in de rechtsgrond om de terugvordering van de rentesubsidie, die toegekend werd in kader van het renteloos renovatiekrediet, toe te wijzen aan het Energiefonds.

I.2.2. Afschaffing verlenging steunperiode productie zonne-energie

Met de invoering van artikel 7.1.1 in het Energiedecreet werd vastgelegd dat de productiesteun via de groenestroomcertificaten voortaan voor een eindige periode zou toegekend worden. Enkel voor PV-installaties met startdatum vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012 is een steunperiode van 10 jaar van toepassing, die in principe 2x voor 5 jaar kan verlengd worden. De steun wordt in dat geval specifiek voor het project berekend en is gericht op een return on investment die per technologie werd vastgelegd in het Energiebesluit. In de loop van 2012 werden ongeveer 42.500 installaties geplaatst. Standaard worden zonnepanelen afgeschreven over 10 jaar. Het niet-afgeschreven gedeelte van de investeringen zou dus in bijna alle gevallen gelijk zijn aan nul of maximaal 1/3 van de oorspronkelijke investering. Gezien er in geval van zonne-energie geen brandstofkosten zijn en de exploitatiekosten gering zijn in verhouding tot de opbrengsten van de elektriciteitsproductie, zou de berekening van de steun steeds een negatieve onrendabele top opleveren voor de verlengingsperiodes, en zou er dus toch geen steun meer toegekend worden. Daarom wordt voorgesteld om de verlengingsmogelijkheden voor zonne-energie af te schaffen.

I.2.3. Vrijstelling op de certificatenplicht hernieuwbare energie en WKK

Wanneer elektriciteitsopslagfaciliteiten flexibiliteitsdiensten leveren, moeten ze op de elektriciteit die ze van het net afnemen een bijdrage betalen voor groenestroom- en warmtekrachtcertificaten. Deze opslagfaciliteiten zullen de elektriciteit tijdelijk opslaan en deze nadien terug in het net injecteren. Uiteindelijk zal een eindafnemer op een ander toegangspunt deze geïnjecteerde elektriciteit finaal verbruiken. De eindgebruiker betaalt voor deze zelfde elektriciteit ook een bijdrage voor certificaten. Om deze dubbele bijdrage te vermijden en de ontwikkeling van mid- en grootschalige netgekoppelde elektriciteitsopslagfaciliteiten niet te vertragen, wordt een vrijstelling voorgesteld op de certificatenplicht. De elektriciteit waarvan elektriciteitsopslagfaciliteiten niet de

¹ Zie ook Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030, VR 2019 0912 DOC.1308/3BIS, p. 92.

eindverbruiker zijn, telt ingevolge deze vrijstelling niet mee voor de berekening van het aantal certificaten dat door de toegangshouder op het afnamepunt moet worden ingediend. Aangezien de eindverbruiker sowieso de certificaten dekt, wordt de financiering van het systeem niet uitgehouden.

I.2.4. Energiedelen

Bij de omzetting van de Vierde Elektriciteitsrichtlijn² en de Richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen³, werd energiedelen decretaal voorzien voor energiegemeenschappen en voor actieve afnemers in een gebouw met minstens twee wooneenheden of andere eenheden met één of meerdere gemeenschappelijke aansluitingspunten op hetzelfde adres, maar dus steeds binnen een collectief. Naast energiedelen in een collectief, kan de actieve afnemer zijn groene stroom die hij op het net injecteert via peer-to-peerhandel ook verkopen aan een andere actieve afnemer. Energiedelen door een actieve afnemer tussen verschillende toegangspunten waarvan hij titularis is, is heden niet decretaal voorzien maar kan opportuniteiten bieden. Daarom wordt voorgesteld om aan artikel 7.2.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 een vierde categorie personen toe te voegen die aan energiedelen kan doen. Die vierde categorie betreft de actieve afnemer tussen verschillende toegangspunten op het elektriciteitsdistributienet, het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of een gesloten distributienet van elektriciteit waarvan hij titularis is, met betrekking tot de energie uit hernieuwbare energiebronnen die op één van deze toegangspunten wordt geproduceerd.

I.2.5. Publicatie EPC-gegevens

Er wordt in het ontworpen decreet een rechtsgrond voorzien voor het bepalen welke delen van het energieprestatiecertificaat (EPC) uitgehangen moeten worden op een voor het publiek duidelijk zichtbare plaats en voor het publiceren van bepaalde gegevens uit het EPC.

Het EPC geeft inzicht in de energieprestatie van een gebouw en heeft een steeds meer toenemend belang gezien de grote renovatie-uitdaging in het Vlaamse gebouwenpark. Het publiek maken van globale parameters uit het EPC van een gebouw, zoals het EPC-label, werkt sensibiliserend om te streven naar een beter label en hiervoor renovatiewerken uit te voeren. Ook in het kader van een aantal verplichtingen, zoals de advertentieplichting voor onder andere de makelaars, zou een publiek toegankelijke databank een meerwaarde zijn omdat zowel makelaars als potentiële kopers op die manier kunnen controleren of er een EPC aanwezig is voor de gebouwen die zij in portefeuille, resp. op het oog hebben.

I.2.6. Opladen EPB-stavingstukken in de energieprestatiedatabank

Het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (hierna: het VEKA) is decretaal belast met de handhaving van de energieprestatiereggeving, inclusief de waarheidsgetrouwheid van de rapportering van de verslaggever. Om die redenen is het niet voldoende dat de verslaggever conform de artikelen 11.1.7, §2 en 11.1.8, §2 van het Energiedecreet die documenten ter beschikking houdt van het VEKA, maar moeten de belangrijke stavingstukken rechtstreeks in de energieprestatiedatabank kunnen worden opgeladen op moment dat de EPB-aangifte wordt ingediend. Bovendien zouden de belangrijke stavingstukken bij controle door het VEKA reeds voorhanden zijn, waardoor het frauderen van stavingstukken vermeden kan worden. In dat opzicht wordt voorgesteld dat de verslaggevers de belangrijke stavingstukken rechtstreeks in de energieprestatiedatabank kunnen opladen.

I.2.7. Energiedataplatform

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 bepaalt: "*We organiseren de governance van het klimaat- en energiebeleid op zo'n manier dat we de voortgang, de kosten en de baten*

² Richtlijn (EU) 2019/944 van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU.

³ Richtlijn 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

ervan transparant en effectief kunnen monitoren, en tijdig kunnen bijsturen waar en wanneer nodig.” (p.141)

In de beleidsnota Energie (2019-2024) is hierover opgenomen: *“Om een beleid op basis van feiten en data mogelijk te maken, ondersteunen we de uitbouw van een dynamisch energiedataplatform. De verzamelde data moeten toelaten de verschillende maatregelen en doelstellingen te monitoren en onderbouwde voorstellen uit te werken voor nieuwe maatregelen en doelstellingen. Meer kwalitatieve en recente data zijn ook nodig om de impact en kostprijs van bestaande en nieuwe maatregelen te kunnen becijferen.... Er wordt een dataplatform voor niet-residentiële gebouwen ontwikkeld dat inzicht moet verschaffen in de energiegegevens en bouwtechnische eigenschappen van gebouwen.” (p. 54)*

Om uitvoering te geven aan deze bepaling wordt in het voorliggende ontwerp een rechtsgrond gecreëerd voor de uitbouw van een energiedataplatform.

I.2.8. Herziening boetes installatie-eisen

In het besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2020 houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, betreffende de omzetting van Richtlijn 2018/844/EU en betreffende diverse bepalingen inzake de energie-efficiëntie, werd bijlage XII betreffende de eisen voor technische installaties vervangen. De vernieuwde bijlage XII betreft een implementatie van de herziene EPBD-richtlijn 2010/31/EU en legt bijkomende installatie-eisen vast voor renovaties en nieuwbouw industrie.

Door de wijzigingen in bijlage XII bij het Energiebesluit, is het ook noodzakelijk dat de bijbehorende boetebepalingen in het Energiedecreet worden aangepast, met name de hoogte van de boetes (artikelen 13.4.6 en 13.4.7 van het Energiedecreet) en de berekeningswijze van de boetes (punten 1.7 en 2.7 t.e.m. 2.11. van de bijlage bij het Energiedecreet).

I.2.9. Andere aanpassingen

Gelet op de beslissing tot overdracht van bevoegdheden van het beleidsveld energie naar het beleidsveld mobiliteit inzake het stimuleren van de omschakeling naar zero-emissie vervoermiddelen en vervoermiddelen aangedreven door alternatieve brandstoffen met inbegrip van de uitrol van bijhorende laad- en tankinfrastructuur die geen betrekking heeft op de infrastructuur van gebouwen en naastgelegen parkeerterreinen, als bedoeld in artikel 8 van richtlijn 2010/31/EU, is het niet langer de bedoeling dat er in dat kader openbaredienstverplichtingen aan de netbeheerders worden opgelegd. In dat opzicht wordt voorgesteld om artikel 7.5.1, tweede lid van het Energiedecreet op te heffen. Dit heeft dan ook tot gevolg dat er een potentieel positief effect op de nettarieven ontstaat, aangezien de kosten van die openbaredienstverplichtingen niet langer via de elektriciteitsfactuur worden gesolidariseerd.

Met dit ontwerp wordt bovendien, wat betreft de aard van de te hanteren NACE-codes, de huidige praktijk/interpretatie van de VREG m.b.t. de bepalingen rond de vermindering op de quotumverplichtingen van energie-intensieve bedrijven decretaal verankerd. Daarnaast wordt ook voorgesteld om aangaande de beperking van de aansluitingskost voor productie-installaties voor elektriciteit uit warmtekrachtinstallaties om enerzijds de bepalingen met betrekking tot de gratis 1000 meter elektrische leidingen en aardgasleidingen te beperken tot 750 meter, en anderzijds ook een beperking van het materiële toepassingsgebied op het vlak van het vermogen van de productie-installaties in te voeren (75 kWe tot en met 5 MWe).. Ook wordt voorgesteld om de uitzonderingsregeling uit de antisauçissoneringsbepaling in artikel 7.1.1, §2 van het Energiedecreet op te heffen.

In dit ontwerp zijn tevens wijzigingen opgenomen aangaande de omvorming van het Vlaams Energieagentschap naar het VEKA. Ook het opvragen van o.a. het rijksregisternummer, ondernemingsnummer of vreemdelingsnummer in kader van de

handhaving van de energieprestatieregelgeving wordt in dit ontwerp geregeld. Tot slot wordt in dit ontwerp van decreet ook de afronding van het ventilatiedebiet tot op de eenheid beoogt.

I.3. BEVOEGDHEIDSDELEGATIE

In de volgende artikelen van het ontwerpdecreet wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering gegeven om verdere uitvoeringsmaatregelen te nemen:

- Artikel 9 (bepalen van gevallen waarbij het rendabele deel van de kosten voor de aanleg op het openbaar domein van de verbinding tussen het aardgasdistributienet enerzijds, en de productie-installatie anderzijds, niet ten laste is van de aardgasdistributienetbeheerder);
- Artikel 11 (bepalen welke stavingstukken in de energieprestatiedatabank worden opgeladen);
- Artikel 12 (bepalen welke delen van het EPC aangebracht worden op een publieke, opvallende plaats en bepalen welke delen van het EPC voor het publiek zichtbaar moeten zijn);
- Artikel 14 (opleggen van informatieverplichting in kader van de renovatieverplichting niet-residentieel aan de instrumenterende ambtenaar);
- Artikel 17 (regelen van de uitbouw en het beheer van het energiedataplatform, bepalen van categorieën persoonsgegevens die verwerkt zullen worden in het energiedataplatform, bepalen van voorwaarden voor toegang, gebruik en verkrijgen van de gegevens in het energiedataplatform);
- Artikel 24 (vaststellen wanneer artikel 13 in werking treedt).

I.4. TOEZICHT EN HANDHAVING

In het kader van de handhaving van de energieprestatieregelgeving, inclusief het waarheidsgetrouw rapporteren door de EPB-verslaggever, wordt in dit ontwerp voorgesteld dat de verslaggevers de belangrijke stavingstukken rechtstreeks in de energieprestatiedatabank kunnen opladen op moment dat de EPB-aangifte wordt ingediend.

Daarnaast wordt voorzien in de mogelijkheid voor personeelsleden van het VEKA die bevoegd zijn met het toezicht en controle op de energieprestatieregelgeving, zoals vastgelegd in de artikelen 13.1.4 en 13.1.5 van het Energiedecreet, om het rijksregisternummer, ondernemingsnummer of vreemdelingsnummer bij de betrokken gemeente en/of kadaster op te vragen. In kader van de vaststelling van de eerste ingebruikname van een gebouw, wordt ook voorzien in de mogelijkheid om bij de betrokken gemeente het attest van hoofdverblijfplaats met historiek op te vragen.

Er is tot slot een herziening voorzien van de hoogte en bepalingswijze van de boete bij het niet-voldoen aan de EPB-eisen.

II. TOTSTANDKOMINGSPROCEDURE

II.1. NON-ADVIES VAN DE SERV

De SERV liet per schrijven d.d. 7 juni 2021 weten dat zij over het ontwerp van decreet geen advies wenst te verstrekken. Het non-advies van de SERV gaat als bijlage 1 bij deze memorie.

II.2. NON-ADVIES VAN DE MINARAAD

De Minaraad liet per schrijven d.d. 14 juni 2021 weten dat zij over het ontwerp van decreet geen advies wenst te verstrekken. Het non-advies van de Minaraad gaat als bijlage 2 bij deze memorie.

II.3. ADVIES VAN DE VREG

De VREG bracht haar advies ADV-2021-04 uit op 15 juni 2021, dat gaat als bijlage 3 bij deze memorie.

Met betrekking tot artikelen 5, 1°, en 6, 1° tot en met 3° geeft de VREG aan dat de voorgestelde wijzigingen inderdaad haar huidige aanpak verankeren en hierdoor de rechtszekerheid doen toenemen.

Bij artikel 5, 2° en artikel 6, 4° merkt de VREG op dat ook de energieopslagfaciliteiten die rechtstreeks aangesloten zijn op het transmissienet moeten vermeld worden, aangezien de quotumverplichtingen ook van toepassing zijn op de afnamepunten op het transmissienet in het Vlaamse Gewest. Deze opmerking is terecht. Beide artikelonderdelen worden aangepast, zodat ook de energieopslagfaciliteiten die rechtstreeks aangesloten zijn op het transmissienet van de vrijstelling van de quotumverplichtingen groene stroom en warmtekrachtbesparing kunnen genieten.

De VREG stelt dat de toevoeging, via artikel 7 van het ontwerpdecreet, van een vierde categorie personen die conform artikel 7.2.1. van het Energiedecreet aan energiedelen kan doen, logisch en nuttig is, maar dat de memorie van toelichting een voorbeeld vermeldt dat niet valt binnen het toepassingsgebied van het energiedelen tussen verschillende toegangspunten waarvan de actieve afnemer titularis is. De memorie vermeldt namelijk "afnemers die bijvoorbeeld een PV-installatie wensen te plaatsen op (...) een woning die zij verhuren". Bij huurwoningen zal het inderdaad doorgaans de huurder zijn die afnemer is, en dus titularis van het toegangspunt, zodat er twee verschillende titularissen zijn en de eigenaar-verhuurder in een dergelijke situatie niet aan energiedelen met de huurwoning zal kunnen doen. Er zijn evenwel gevallen van kortlopende huren waarbij de eigenaar-verhuurder wél de titularis van het toegangspunt is, zoals bij verhuur van appartementen aan zee. Het aangehaalde voorbeeld van huur in de memorie van toelichting wordt daarom verduidelijkt door er de beperking aan toe te voegen dat het gaat om situaties waarbij de verhuurder titularis is van het toegangspunt van de huurwoning.

De VREG merkt met betrekking tot de toevoeging van deze vierde categorie aan artikel 7.2.1. van het Energiedecreet nog op dat er geen overgangsbepaling is voorzien in het ontwerpdecreet, zodat deze uitbreiding tien dagen na de publicatie in het Belgisch Staatsblad zal in werking treden, terwijl de datum van inwerkingtreding van artikel 7.2.1. van het Energiedecreet nog moet bepaald worden door de Vlaamse Regering. De inwerkingtreding van artikel 7.2.1 en van de uitbreiding ervan moet inderdaad op elkaar worden afgestemd. Zoals de VREG ook opmerkt, zullen de netbeheerders ook klaar moeten zijn om de uitwisseling van de data te faciliteren die noodzakelijk is voor het energiedelen. In het inwerkingtredingsartikel van dit ontwerpdecreet wordt daarom ingeschreven dat de voorziene uitbreiding van artikel 7.2.1 in werking treedt op 1 januari 2022.

De VREG merkt op dat met de opheffing van het tweede lid van artikel 7.5.1 van het Energiedecreet de decretale basis van de artikelen 6.4.2 tot en met 6.4.7 van het Energiebesluit wordt opgeheven. Het is dan ook aangewezen om deze besluitsbepalingen ook op te heffen. Van deze opmerking wordt nota genomen; de opheffing van deze artikelen uit het Energiebesluit is momenteel voorzien in een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering.

De VREG stelt dat zij de creatie van een geïntegreerd Vlaams dataplatform zeer genegen is en dat zij zeker bereid is om data bij te dragen aan dit project. Hiervan wordt nota genomen.

II.4. ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSgegevens (VTC)

De VTC gaf haar advies nr. 2021/40 op 15 juni 2021, dat gaat als bijlage 4 bij deze memorie. In haar advies is de VTC van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkene betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtsgronden verder uitwerken, eventueel in de Memorie van Toelichting;
- bijzondere motivering toevoegen als persoonsgegevens gepubliceerd worden;
- uitwerken van de categorieën van de te verwerken persoonsgegevens;
- specificatie van de geplande mededelingen van persoonsgegevens en bijkomende toelichting over de "koppeling" van persoonsgegevens;
- raadpleging authentieke bronnen inbouwen;
- bewaartermijn van persoonsgegevens;
- bepalingen omtrent de juistheid van de persoonsgegevens;
- de transparantiemaatregelen verder uit te werken;
- correct toepassen van anonimisatie; minstens pseudonomisatie, bij de verwerking van gegevens met het oog op wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden (en zo mogelijk ook bij het eventuele fraudeonderzoek);
- uitwerken van de gepaste technische en organisatorische maatregelen.

De VTC is van mening dat de wettelijke basis verder uitgewerkt moet worden en dat de stellers dienen te verduidelijken voor welke wettelijke verplichting het noodzakelijk is dat deze persoonsgegevens verwerkt zullen (moeten) worden. De Memorie van Toelichting wordt aangevuld wat betreft dit punt.

De VTC constateert dat uit de tekst van het Ontwerp en de Memorie van Toelichting wel kan worden afgeleid:

- wat het doeleinde is van de vooropgestelde verwerkingen;
- wie de betrokkenen zijn;
- de opslagperioden; en
- de verwerkingsverantwoordelijke.

De andere essentiële elementen komen niet (aan wie de gegevens worden verstrekt) of slechts zeer impliciet aan bod (categorieën van gegevens). Bijkomende aanvullingen en preciseringen dringen zich dan ook op. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen, wat nog niet het geval is. Het Ontwerp en de Memorie van Toelichting worden, waar van toepassing, aangevuld voor wat betreft dit punt.

De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn. De VTC maakt wel een voorbehoud m.b.t. het energiedataplatform voor de doelstelling "data beschermen tegen verlies en misbruik", die haar niet helemaal

duidelijk is. De VTC merkt ook op dat het doeleinde "fraude opsporen en detecteren" om een grotere behoedzaamheid vraagt wat betreft de bescherming van persoonsgegevens. Met deze opmerking wordt rekening gehouden. In dat opzicht worden beide doelstellingen dan ook verwijderd. De persoonsgegevens in het energiedataplatform zullen niet gebruikt worden om data te beschermen tegen verlies en misbruik en om fraude op te sporen en te detecteren.

De VTC merkt op dat, gezien de verschillende gegevensstromen, de rol (niet de aanstelling) van de functionaris voor de gegevensbescherming best verankerd zou worden in de regelgeving, bijvoorbeeld voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het energiedataplatform. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB – artikel 35 AVG) voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk zijn. Er wordt nota genomen van deze opmerking. Deze opmerking noopt echter niet tot aanpassingen van de tekst. Het aanstellen van een functionaris voor de gegevensbescherming en opmaken van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling zijn namelijk geregeld in artikel 37, *resp.* artikel 35 AVG die van rechtstreekse toepassing zijn.

De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de categorieën van gegevens voor wat betreft verwerking van persoonsgegevens in het kader van het energiedelen niet voldoende zijn aangeduid. Het Ontwerp bepaalt in artikel 9 ook enkel dat de Vlaamse Regering kan bepalen welke individuele stavingstukken in dit kader door de verslaggever worden ingediend en worden bijgehouden in de energieprestatiedatabank.

Er dient opgemerkt te worden dat er geen persoonsgegevens verwerkt wordt in kader van energiedelen. Het betreft trouwens een vorm van energiedelen door actieve afnemers met *zichzelf*. Er wordt overigens verwezen naar artikelen 4.1.22/4 en volgende van het Energiedecreet die van toepassing zijn op databeheer in kader van energiedelen. Met betrekking tot het opladen van stavingstukken door de verslaggever dient opgemerkt te worden dat de stavingstukken afhankelijk zijn van de geldende EPB-eisen. Conform artikel 11.1.1, §1 van het Energiedecreet bepaalt de Vlaamse Regering de EPB-eisen waaraan gebouwen moeten voldoen. In dat opzicht is het dus niet mogelijk om decretaal te bepalen welke stavingstukken opgeladen dienen te worden en dus welke categorieën van persoonsgegevens verwerkt zullen worden. De opmerking van de VTC zou bovendien de bevoegdheid van de Vlaamse Regering om EPB-eisen vast te leggen en de vorm en inhoud van de EPB-aangifte en startverklaring te bepalen, onmogelijk maken wanneer de categorieën van de persoonsgegevens in een decreet vastgelegd zou moeten worden.

Wat betreft de publicatie van de EPC-gegevens, stelt het VTC dat als er persoonsgegevens in deze context verwerkt zouden worden, het noodzakelijk is dat de stellers van het Ontwerp dit aspect verder uitwerken. Ook wijst de VTC op rechtspraak van het Europees Hof van Justitie, volgens hetgeen er een bijzondere motivering moet zijn indien er persoonsgegevens actief worden gepubliceerd. Er werd tegemoet gekomen aan de opmerkingen van de VTC door de categorieën van persoonsgegevens te bepalen. Verder werd er nog een bijkomende motivatie opgenomen voor het actief publiceren van het EPC.

De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de categorieën van persoonsgegevens voor wat betreft verwerking van persoonsgegevens in het kader van het energiedataplatform niet voldoende zijn aangeduid. Deze categorieën moeten voldoende omschreven worden in het Ontwerp zelf. Naar aanleiding van de opmerkingen werden de categorieën van persoonsgegevens opgenomen.

De VTC wijst op de verplichting voor de diensten van de Vlaamse Overheid om gebruik te maken van authentieke bronnen, zoals het Rijksregister en niet de gemeente als die niet de authentieke bron is van de persoonsgegevens. Het standpunt van de VTC aangaande de verplichting voor de diensten van de Vlaamse Overheid om gebruik te maken van

authentieke bronnen, wordt bevestigd. Via het Rijksregister kan echter enkel informatie opgezocht worden over een *persoon*. Met oog op het vaststellen van de eerste ingebruikname is echter informatie over het *gebouw* nodig. Deze informatie kan vaak niet uit het Rijksregister gehaald worden. Daarom wordt in dit ontwerp van decreet een rechtsgrond ingebouwd om aan de betrokken overheid het attest van verblijfplaats met historiek of historiek van de woonst op te vragen. Het Rijksregister kan hiervoor niet als authentieke bron dienen.

Het Ontwerp spreekt over "koppeling" van gegevens uit het energiedataplatform aan beschikbare gegevens bij andere databanken van de Vlaamse of federale overheid, van de netbeheerder of zijn werkmaatschappij en van de beheerder van het vervoersnet. Deze "koppeling" van gegevens is volgens de VTC echter niet voldoende uitgewerkt waardoor de VTC niet in detail kan beoordelen of deze voldoet aan de vereisten van de AVG. Naar aanleiding van deze opmerking en omwille van de gepseudonimiseerde gegevens, werd besloten geen koppelingen met andere databanken te maken.

Wat de bewaartermijn van de gegevens betreft, merkt de VTC op dat paragrafen 3 en 4 van artikel 13 en 15 tegenstrijdig lijken met elkaar. Noch het Ontwerp, noch de Memorie van Toelichting bepalen waarom er een bewaartermijn van vijftig jaar wordt gehanteerd voor deze persoonsgegevens. Deze termijn lijkt te lang, niet te rechtvaardigen en vereist nadere toelichting.

Wat de opmerking van de tegenstrijdigheden van paragrafen 3 en 4 betreft van artikel 13 betreft, dient benadrukt te worden dat de bewaartermijn van de persoonsgegevens in het energiedataplatform geregeld wordt in paragraaf 4. Paragraaf 3 betreft louter de regeling van de doorgifte van de persoonsgegevens, waarbij expliciet gesteld wordt dat enkel geanonimiseerde gegevens ter beschikking zullen worden gesteld. In dat opzicht zijn paragrafen 3 en 4 niet tegenstrijdig. Het Ontwerp en de Memorie werden aangepast met betrekking tot de bewaartermijn van de persoonsgegevens in het energiedataplatform.

De VTC beveelt aan om bepalingen omtrent de juistheid van de gegevens op te nemen, eventueel door te verwijzen naar bestaande regelingen. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplicht op te nemen vermeldingen, met eventuele verwijzing naar de privacyverklaring op de website, zodat het voor de betrokkenen duidelijk is tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten inzake bescherming van persoonsgegevens.

In tegenstelling tot wat de VTC stelt, moeten de vermeldingen met betrekking tot juistheid van gegevens, rechten van betrokkenen en transparantie niet in de regelgeving worden opgenomen. Dit zijn immers verplichtingen die rechtstreeks voortvloeien uit de AVG en die zodoende rechtstreekse werking hebben, en waaraan de verwerker of verwerkingsverantwoordelijke op grond van de verordening moet voldoen.

De VTC beoordeelt het positief dat er anonimatie wordt toegepast om de verwerking van persoonsgegevens te beperken en wijst erop dat de stellers dienen na te gaan of het gaat om werkelijke anonimatie en niet om pseudonisering van persoonsgegevens. In de mate dat het platform ook wordt toegepast voor het doeleinde "fraude opsporen en detecteren" is het moeilijker om met geanonimiseerde en gepseudonimiseerde gegevens te werken. De VTC beveelt dan ook aan om dit doeleinde eventueel te herbekijken en/of andere passende afdoende beschermingsmaatregelen in te bouwen. Voor de concrete uitwerking van het energiedataplatform wijst de VTC op de aanbeveling ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen.

Deze opmerking wordt genoteerd, maar heeft betrekking op de concrete uitvoeringspraktijk, wat los staat van een advies over de decreettekst zelf. Conform het Ontwerp dient het te gaan om geanonimiseerde gegevens; het loutere pseudonisieren

van de gegevens zou dan ook tegen het decreet ingaan. Dat de decretale en wettelijke verplichtingen inzake de mededeling van persoonsgegevens hierbij moeten worden gerespecteerd is overigens de evidentie zelve.

II.5. ADVIES AFDELING WETGEVING VAN DE RAAD VAN STATE

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Dit decreet betreft een gewestbevoegdheid. Artikel 6, §1, VII van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen stelt dat de gewesten in ieder geval bevoegd zijn op vlak van het energiebeleid voor: de distributie en het plaatselijk vervoer van elektriciteit door middel van netten waarvan de nominale spanning lager is dan of gelijk is aan 70 kilovolt en de openbare gasdistributie, inclusief de bevoegdheid met betrekking tot de distributienettarieven; de aanwending van mijngas en van het gas afkomstig van hoogovens; de netten van warmtevoorziening op afstand; de valorisatie van steenbergem; de nieuwe energiebronnen met uitzondering van deze die verband houden met kernenergie; de terugwinning van energie door de nijverheid en andere gebruikers; en het rationeel energieverbruik.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen bespreking.

Artikel 3

In het Energiebesluit zijn een aantal subsidiesystemen opgenomen waar als subsidiabele voorwaarde bv. een bankwaarborg ten voordele van het Vlaamse Gewest wordt opgelegd. Zo besliste de Vlaamse Regering eerder al (cfr. artikel 7.11.4 van het Energiebesluit, vervangen bij besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2020) om de bankwaarborg bij het callsysteem wind en zonne-energie aan het Energiefonds toe te wijzen. Dat de inkomsten uit het uitwinnen van bankwaarborgen die door of krachtens het Energiedecreet zijn opgelegd aan het Energiefonds wordt toegewezen, wordt thans ook in de rechtsgrond van het Energiefonds geëxpliciteerd.

Tevens ontbreekt tot op heden een duidelijke rechtsgrond voor het terugbetalen van kapitaal van door of krachtens het Energiedecreet via het Energiefonds ingestelde leningen voor noodkoopwoningen. Ook dat wordt thans geremedieerd. Er dient benadrukt te worden dat enkel de terugbetaling van kapitaal van de leningen voor noodkoopwoningen die worden verstrekt vanuit het Energiefonds, aan het Energiefonds worden toegekend. Leningen verstrekt via de algemene uitgaven worden bij terugbetaling als algemene ontvangst aangerekend en worden zodoende niet toegekend aan het Energiefonds.

Tot slot wordt ook voorzien in de rechtsgrond om de terugvordering van de rentesubsidie, die toegekend werd in kader van het renteloos renovatiekrediet, toe te wijzen aan het Energiefonds.

Artikel 4

De opsomming in artikel 4.4.2, §1, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, van mogelijke activiteiten die een actieve afnemer kan ondernemen wordt uitgebreid met het energiedelen van de energie geproduceerd op een ander toegangspunt waarvan men titularis is. Voor verdere toelichting hierbij wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 8.

Artikel 5, 1° en 2°

Met de invoeging van artikel 7.1.1 in het Energiedecreet werd vastgelegd dat de productiesteun via de groenestroomcertificaten voortaan voor een eindige periode zou toegekend worden, terwijl die voorheen onbeperkt doorliep zolang de installatie produceerde.

Een productie-installatie met startdatum voor 1 januari 2013 krijgt enkel groenestroomcertificaten gedurende de periode van tien jaar. In afwijking daarvan, en indien de installatie in aanmerking komt voor de minimumsteun, vermeld in artikel 7.1.6 van het Energiedecreet, en die periode langer is dan tien jaar, krijgt de installatie groenestroomcertificaten gedurende de periode dat de installatie in aanmerking komt voor de minimumsteun.

Volgens artikel 7.1.6 van het Energiedecreet loopt de periode van de minimumsteun voor zonne-energie:

"In het geval van zonne-energie loopt de verplichting voor installaties die in dienst zijn genomen vanaf 1 januari 2006 tot en met 31 juli 2012 over een periode van twintig jaar. Voor zonne-energie-installaties die in dienst worden genomen vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012 loopt de verplichting over een periode van tien jaar."

Enkel voor PV-installaties met startdatum vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012 is dus een steunperiode van 10 jaar van toepassing, die in principe 2x voor 5 jaar kan verlengd worden. Immers, als overgangsmaatregel om een voldoende rendabiliteit te garanderen, werd in artikel 7.1.1, §1, derde en vierde lid van het Energiedecreet, bepaald dat voor installaties met startdatum voor 2013 twee maal een verlenging van de steun kan aangevraagd worden, telkens voor 5 jaar. De steun wordt in dat geval specifiek voor het project berekend en is gericht op een return on investment die per technologie werd vastgelegd in het Energiebesluit.

In de loop van 2012 werden ongeveer 42.500 installaties geplaatst. Het is echter niet realistisch om voor de naar schatting twintigduizendtal installaties uit de tweede helft van 2012 individuele berekeningen te gaan maken. Indien de berekening toch zou uitgevoerd worden, moet dit gebeuren conform bijlage III/4 van het Energiebesluit. Standaard worden zonnepanelen afgeschreven over 10 jaar. Daarnaast moet ook rekening gehouden worden met volgende bepalingen in bijlage III/4 bij het Energiebesluit, punt 1.3.1:

1.3.1. Investerings

Het totale investeringsbedrag I wordt bepaald als: het investeringsbedrag van de niet-afgeschreven investeringen dat volgens de oorspronkelijke afschrijvingstermijn van de installatie in kwestie tijdens de voorliggende verlengingsperiode afgeschreven zal worden. De investering wordt in ieder geval beschouwd als volledig afgeschreven na 15 jaar, en er worden altijd lineaire afschrijvingen verondersteld. [...]

Indien de bij aanvang gekozen afschrijvingstermijn door de aanvrager van de verlenging niet meer aangetoond kan worden, wordt bij de berekening van de onrendabele top voor deze bijlage uitgegaan van een bij aanvang gekozen afschrijvingstermijn van tien jaar. [...].⁴

Het niet-afgeschreven gedeelte van de investeringen zou dus in bijna alle gevallen gelijk zijn aan nul of maximaal 1/3 van de oorspronkelijke investering. Gezien er in geval van zonne-energie geen brandstofkosten zijn en de exploitatiekosten gering zijn in verhouding tot de opbrengsten van de elektriciteitsproductie, zou de berekening steeds een negatieve onrendabele top opleveren voor de verlengingsperiodes, en dus toch geen steun meer toegekend worden.

⁴ Nadruk aangebracht.

De steunperiode werd in de loop van 2012 (met ingang vanaf 1 augustus 2012) ook beperkt van 20 naar 10 jaar omwille van de sterk dalende prijzen voor zonnepanelen, waardoor een steunperiode van 10 jaar reeds voldoende rendabiliteit bood.

In de memorie van toelichting van 29 mei 2012 wordt dit als volgt aangegeven:

Artikel 8 en 9

De investeringskosten voor het plaatsen van fotovoltaïsche zonnepanelen daalden sinds de laatste berekening van de onrendabele top opnieuw sterk. Daarnaast bereikte de Vlaamse markt een dergelijke maturiteit dat de kostprijs voor die PV-systemen zich steeds meer heeft afgestemd op de wereldmarkt.

Wat zonnepanelen betreft, blijkt dan ook dat de terugverdientermijn, na de hervorming via het decreet van 6 mei 2011 en de aanpassingen van de Federale Regering aan de belastingaftrek, momenteel ongeveer zes à zeven jaar bedraagt. Een verdere daling wordt verwacht, wat tot overcompensatie kan leiden. De minimumsteun heeft evenwel grote consequenties voor de nettarieven.

Daarom wordt bepaald dat de afbouw van de ondersteuning voor nieuwe zonnepanelen vervroegd zal worden doorgevoerd. Met ingang van 1 augustus 2012 wordt de minimumsteun teruggebracht tot het niveau van de meeste andere hernieuwbare energietechnologieën, namelijk 90 euro, gedurende een periode van tien jaar.

Daarom wordt voorgesteld om de verlengingsmogelijkheden voor zonne-energie af te schaffen. Ook in het derde lid van artikel 7.1.1, §1, van het Energiedecreet werd in punt 2° zonne-energie van bij de invoering van dit artikel reeds uitgesloten van verlenging. In de memorie van toelichting werd daarbij volgende toelichting gegeven:

Voor zonnepanelen geldt die verlenging niet omdat de exploitant zelf verantwoordelijk was voor een voldoende optimale plaatsing om het rendement te bereiken dat hij voldoende achtte, en de productie daarbij nauwkeurig kan worden ingeschat.

Omwille van de zeer specifieke periode waarbinnen de 10 jaar steun voor PV geldt, werd dit destijds uit het oog verloren bij de uitwerking van het derde en vierde lid.

Artikel 5, 3° en 4°

Het decreet van 26 april 2019 voegde een antisauçissoneringsbepaling in artikel 7.1.1, §2 van het Energiedecreet in. Uit de praktijk bleek immers dat het schrappen via het decreet van 10 maart 2017 van de eerdere antisauçissoneringsbepaling uit artikel 7.1.5, §4 het ongewenste neveneffect had dat het mogelijk wordt om PV-installaties van net geen 750 kW te bouwen – die dus nog net behoren tot een representatieve projectcategorie met bijbehorende representatieve bandingfactor – en die installaties korte tijd nadien uit te breiden. Op die uitbreiding was dan ook een bandingfactor van toepassing overeenkomstig een representatieve projectcategorie, terwijl aan de installatie eigenlijk logischerwijs een projectspecifieke bandingfactor had moeten worden toegewezen. Dat zou mogelijk leiden tot een grote oversubsidiëring als de projectspecifieke bandingfactor veel lager uitkomt dan de bandingfactor van de representatieve projectcategorie.

Via het voormelde decreet van 26 april 2019 werd in artikel 7.1.1, §2 van het Energiedecreet via een nieuw zesde lid een complexe regeling ingeschreven waarbij werd bepaald dat bij productie-installaties voor fotovoltaïsche zonne-energie met startdatum vanaf 1 januari 2013 uitbreidingen die vanaf 1 september 2019 in dienst genomen zijn en die aangesloten zijn op hetzelfde toegangspunt, waarbij het gezamenlijke maximale vermogen van de omvormers van de installatie na de uitbreiding meer bedraagt dan 750 kW, niet in aanmerking komen voor het toekennen van groenestroomcertificaten, voor zover niet minstens 36 maanden verstreken zijn vanaf de ingebruikname van de installatie of de ingebruikname van de laatste uitbreiding op dat toegangspunt, tenzij voor zowel de bestaande installatie als voor de uitbreiding(en) een nieuwe aparte projectspecifieke bandingfactor wordt berekend, waarbij voor elk deel van de installatie wordt

gebruikgemaakt van de respectievelijke afschrijvingstermijn en de startdatum van de bestaande installatie behouden blijft.

Een regeling waarbij zowel voor de bestaande installatie als voor de uitbreiding(en) een nieuwe aparte projectspecifieke bandingfactor wordt berekend, waarbij voor elk deel van de installatie wordt gebruikgemaakt van de respectievelijke afschrijvingstermijn en de startdatum van de bestaande installatie behouden blijft, is administratief, methodologisch en technisch heel complex, in de praktijk onuitvoerbaar, en heeft geen meerwaarde. Er wordt dan ook voorgesteld om deze uitzondering op de uitzondering op te heffen.

Tot slot wordt de drempel van 750 kW aangepast. Via de hervorming die de Vlaamse Regering bij besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2020 doorvoerde krijgen PV-installaties op zonne-energie immers geen groenestroomcertificaten meer en moeten zij, als zij steun willen genieten, deelnemen aan het tendersysteem van zon en kleinschalige wind.

Artikelen 6, 1° en 7, 1°, 2° en 3°

Deze artikelen hebben niet tot doel om wijzigingen aan te brengen aan de bepalingen rond de vermindering op de quotumverplichtingen van energie-intensieve bedrijven, maar wel om de huidige door de VREG gevolgde interpretatie decretaal te verankeren. De bedoeling is te zorgen voor meer rechtszekerheid bij het al dan niet toekennen van de quotaverminderingen op de afnameschijven tussen 1000 MWh en 20.000 MWh, en dit zowel voor groenestroomcertificaten als voor warmte-krachtcertificaten. Meer bepaald worden volgende verduidelijkingen vooropgesteld:

- De quotumverminderingen in kwestie gelden voor bedrijfsvestigingen met specifieke NACE-BEL codes. Er zijn evenwel 2 soorten NACE-BEL codes: btw-codes en RSZ-codes. De NACE code die in dit kader door de VREG als referentie wordt genomen, is deze verbonden aan de RSZ-gegevens. De reden hiervoor is dat de RSZ-code aangepast wordt bij wijzigingen in de activiteiten van de onderneming. Bij de BTW-code is dat niet het geval. Daar wordt de code éénmalig geregistreerd bij oprichting. Er wordt dus voorgesteld om uitdrukkelijk te vermelden dat het gaat om de NACE-BEL 2008 RSZ-code.
- Daarnaast is het aangewezen om te preciseren dat de vermindering enkel geldt voor bedrijfsvestigingen waarvan hogervermelde RSZ-codes op 31 december van het afnamejaar door de toegangshouder in het toegangsregister zijn geregistreerd. Wijzigingen van NACE-codes in het toegangsregister die ná 31 december plaatsvinden worden pas in aanmerking genomen bij de quotumberekening van het daaropvolgende jaar. Het is de verantwoordelijkheid van de afnemer om de RSZ-code (en alle wijzigingen hieraan) correct en tijdig over te maken aan de toegangshouder (meestal de leverancier van elektriciteit), die deze op zijn beurt moet overmaken aan de netbeheerder voor opname in het toegangsregister. De netbeheerder rapporteert aan het begin van het jaar de NACE-gegevens in kwestie, samen met de afnamecijfers van het afgelopen jaar, aan de VREG. De VREG controleert vervolgens de juistheid van de NACE-codes bij de Kruispuntbank Ondernemingen (KBO) en berekent en communiceert aan de toegangshouder het juiste aantal - vóór 31 maart in te leveren – certificaten in het kader van de quotumverplichtingen. In deze krappe timing is het aangewezen om de datum van 31 december in te schrijven als uiterlijke datum om zich te laten registreren met de juiste NACE-code voor de quotumverplichting van het daaropvolgende jaar.

Artikel 6, 2°

Wanneer elektriciteitsopslagfaciliteiten flexibiliteitsdiensten leveren, moeten ze op de elektriciteit die ze van het net afnemen een bijdrage betalen voor groenestroom- en warmtekrachtcertificaten. Maar elektriciteitsopslagfaciliteiten zijn geen eindgebruiker van de elektriciteit die ze van het net hebben genomen. Deze opslagfaciliteiten zullen de elektriciteit tijdelijk opslaan en deze nadien terug in het net injecteren. Uiteindelijk zal een andere eindafnemer deze geïnjecteerde elektriciteit finaal verbruiken. De andere eindgebruiker betaalt voor deze zelfde elektriciteit ook een bijdrage voor groenestroom- en warmtekrachtcertificaten.

Aangezien er twee keer een bijdrage moet betaald worden op eenzelfde hoeveelheid elektriciteit, is er sprake van een dubbele bijdrage. Daarom wordt via dit artikel een vrijstelling ingeschreven in artikel 7.1.10 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 dat aan de toegangshouder van een toegangspunt met enkel een elektriciteitsopslagfaciliteit op het afnamepunt in kwestie een certificatenplicht hernieuwbare energie en warmtekracht oplegt. De elektriciteit waarvan elektriciteitsopslagfaciliteiten niet de eindverbruiker zijn, telt ingevolge deze vrijstelling niet mee voor de berekening van het aantal groenestroom- en warmtekrachtcertificaten die door de toegangshouder op het afnamepunt moeten worden ingediend. Aangezien de eindverbruiker sowieso de groenestroom- en warmtekrachtcertificaten dekt, wordt de financiering van het systeem niet uitgehold.

Het moet wel gaan om elektriciteit die wordt afgenomen, opgeslagen en terug wordt geïnjecteerd. Als – zoals in de definitie van elektriciteitsopslag ook is opgenomen – de elektriciteit wordt omgezet in een andere energiedrager, dan moet ze voor toepassing van de quotumverplichting worden beschouwd als verbruikt en is ze dus quotumplichtig. Afname en opslag en vervolgens eigen gebruik wordt ook niet vrijgesteld, want anders is niemand voor die elektriciteit quotumplichtig.

De vrijstelling is enkel van toepassing op stationaire opslagfaciliteiten die rechtstreeks aan het net gekoppeld zijn en voor zover het een stationaire opslagfaciliteit zonder andere verbruikers betreft ('stand alone' toepassing). Opslagfaciliteiten die achter een bestaande aansluiting staan worden ook gebruikt voor interne toepassingen en optimalisaties als bij voorbeeld het verhogen van zelfverbruik, verlagen van het maximaal afname vermogen (piekbewaking), leveringszekerheid (noodvoeding) en zijn daarom uitgesloten van deze vrijstelling.

Artikel 7, 4°

Via dit artikel wordt in artikel 7.1.11 van het Energiedecreet eenzelfde vrijstelling van de certificatenplicht ingeschreven als in artikel 7.1.10, maar dan voor wat betreft de warmtekrachtcertificaten.

Artikel 8

De Vierde Elektriciteitsrichtlijn definieert in artikel 2, 8) de actieve afnemer als volgt: *“actieve afnemer”: een eindafnemer, of een groep gezamenlijk optredende eindafnemers, die op eigen terrein binnen afgebakende grenzen of, indien toegestaan door een lidstaat, op andere terreinen opgewekte elektriciteit verbruiken of opslaan, die door henzelf opgewekte elektriciteit verkopen, of die deelnemen aan flexibiliteits- of energie-efficiëntieregelingen, mits die activiteiten niet hun belangrijkste commerciële of professionele activiteit vormen;”*

De Richtlijn Hernieuwbare Energiebronnen definieert in artikel 2, 14) de zelfverbruiker van hernieuwbare energie als volgt: *“zelfverbruiker van hernieuwbare energie”: een*

eindafnemer die actief is op zijn afgebakende locatie of, indien een lidstaat dat toestaat, op andere locaties, die voor eigen verbruik hernieuwbare elektriciteit opwekt en zelfopgewekte hernieuwbare elektriciteit mag opslaan of verkopen, op voorwaarde dat dit voor een niet-huishoudelijke zelfverbruiker hernieuwbare energie niet zijn primaire commerciële of professionele activiteit is;"

Beide definities, die bij de omzetting van voormelde richtlijnen in het Energiedecreet van 8 mei 2009 zijn samengebracht onder het concept actieve afnemer, vermelden dat de lidstaten de optie hebben dat deze ook de energie mogen verbruiken die op een andere locatie of terrein is opgewekt.

Energiedelen tussen verschillende toegangspunten op het elektriciteitsdistributienet, het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of een gesloten distributienet van elektriciteit waarvan men titularis is, zonder het gebruik maken van een energiegemeenschap, kan opportuniteiten bieden voor afnemers die bijvoorbeeld een PV-installatie wensen te plaatsen op hun buitenverblijf of op een woning die zij verhuren en waarvan de verhuurder titularis is van het toegangspunt (wat bijvoorbeeld voorkomt bij kortlopende huren van appartementen aan zee). Op die manier kunnen zij de opgewekte energie op die andere locatie delen met de eigen woning, en omgekeerd. Dit geldt ook voor ondernemingen met verschillende eigen vestigingseenheden, of tussen een onderneming en een woning met dezelfde titularis van het toegangspunt. Deze vorm van energiedelen door actieve afnemers met zichzelf was tot nu toe decretaal niet voorzien.

Ook in de nieuwe activiteit van peer-to-peerhandel van groene stroom door één actieve afnemer aan één andere actieve afnemer blijkt dit niet te kunnen, omdat peer-to-peerhandel een verkoop inhoudt aan een *andere* actieve afnemer.

Daarom wordt aan artikel 7.2.1. van het Energiedecreet van 8 mei 2009 een vierde categorie personen toegevoegd die aan energiedelen kan doen.

Artikel 9

Er werd door Fluvius vastgesteld dat de toepassing van artikel 7.3.1 van het Energiedecreet grond biedt voor oneigenlijk gebruik. Immers, als een klant een klassieke gasketel plaatst én ver van het aardgasnet gelegen is, moet deze hiervoor een aanzienlijke kostprijs betalen. Maar als diezelfde klant tegelijkertijd een kleine micro-WKK plaatst, is de aansluiting conform art. 7.3.1 van het Energiedecreet voor die klant wél kosteloos.

Concreet voorbeeld:

- Gasketel: $Q = 1208 \text{ kW}$, $115.08 \text{ m}^3/\text{h}$
- Micro WKK: $Q = 62\text{kW}$, $5.9 \text{ m}^3/\text{h}$

Omwille van de micro-WKK heeft de klant recht op een gratis netuitbreiding van € 98.670 excl. BTW

In dat opzicht wordt voorgesteld om aangaande de beperking van de aansluitingskost voor productie-installaties voor elektriciteit uit warmtekrachtinstallaties enerzijds de bepalingen met betrekking tot de gratis 1000 meter elektrische leidingen en aardgasleidingen te beperken tot 750 meter, en anderzijds ook een beperking van het materiële toepassingsgebied op het vlak van het vermogen van de productie-installaties in te voeren (75 kWe tot en met 5 MWe).

Artikel 10

De Vlaamse Regering heeft beslist tot de overdracht van bevoegdheden van het beleidsveld energie naar het beleidsveld mobiliteit inzake het stimuleren van de omschakeling naar zero-emissie vervoermiddelen en vervoermiddelen aangedreven door alternatieve brandstoffen met inbegrip van de uitrol van bijhorende laad-en

tankinfrastructuur die geen betrekking heeft op de infrastructuur van gebouwen en naastgelegen parkeerterreinen, als bedoeld in artikel 8 van richtlijn 2010/31/EU. In dat kader is het niet langer de bedoeling dat er openbaredienstverplichtingen aan de netbeheerders worden opgelegd. In dat opzicht wordt voorgesteld om artikel 7.5.1, tweede lid van het Energiedecreet op te heffen. Dit heeft dan ook tot gevolg dat er een potentieel positief effect op de nettarieven ontstaat, aangezien de kosten van die openbaredienstverplichtingen niet langer via de elektriciteitsfactuur worden gesolidariseerd.

Artikel 11

Voor het indienen van de EPB-aangifte, moet de verslaggever beschikken over de nodige stavingstukken om de correctheid van de door hem/haar namens de aangifteplichtige opgemaakte en ingediende EPB-aangifte te kunnen staven. Het VEKA is decretaal belast met de handhaving van de energieprestatieregelgeving, inclusief de waarheidsgetrouwheid van de rapportering van de verslaggever⁵.

Opdat het VEKA de decretale handhavingstaak kan uitoefenen, is het echter niet voldoende dat de verslaggever conform de artikelen 11.1.7, §2 en 11.1.8, §2 van het Energiedecreet die documenten ter beschikking houdt van het VEKA, maar moeten de belangrijke stavingstukken rechtstreeks in de energieprestatiedatabank kunnen worden opgeladen op moment dat de EPB-aangifte, conform de indientermijnen zoals bepaald in artikel 11.1.8 van het Energiedecreet, wordt ingediend. De verwerking van de persoonsgegevens door het VEKA is, gelet op de decretale handhavingstaak, rechtmatig in de zin van artikel 6, c) van de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering kan in dat geval bepalen over welke documenten dit specifiek moet gaan. Omwille van de privacygevoelige gegevens die deze individuele stavingstukken kunnen bevatten, zijn deze documenten niet algemeen toegankelijk in de energieprestatiedatabank.

Conform artikel 13.4.7, §1 van het Energiedecreet, kan het VEKA tot vijf jaar na het indienen van de EPB-aangifte de verslaggever een administratieve geldboete opleggen van voor het niet correct rapporteren. In dat opzicht, en rekening houdend met de handhavingsprocedure en eventuele beroepsprocedures, worden de stavingstukken gedurende tien jaar bewaard.

Artikel 12

Het huidige EPC voor publieke gebouwen heeft een beperkte lengte waardoor het mogelijk was om dit volledig uit te hangen in publieke gebouwen die vaak door het publiek werden bezocht.

Tegen ten laatste 2025 zullen alle EPC's voor publieke gebouwen vervangen zijn door een EPC voor niet-residentiële gebouwen. Het EPC voor (kleine) niet-residentiële gebouwen is echter zeer uitgebreid waardoor het niet haalbaar is om alle pagina's uit te hangen.

Daarom wordt er voorzien dat de Vlaamse Regering kan bepalen welke delen van het EPC moeten uitgehangen worden op een voor het publiek duidelijk zichtbare plaats.

Artikel 13, 1°

⁵ Artikel 11.1.11 Energiedecreet *juncto* artikel 13.4.7 Energiedecreet.

Een energieprestatiecertificaat (EPC) is een document dat aantoont hoe energiezuinig een gebouw is, rekening houdend met de gebouwschil en de installaties. Met het EPC worden burgers, bedrijven en organisaties gesensibiliseerd om hun gebouw energiezuinig te maken. Het EPC geeft daarom inzicht in de energieprestatie van een gebouw met informatie over hoe de gevels, daken en vloeren zijn geïsoleerd, welke beglazing geplaatst werd en welke installaties voor ventilatie, verwarming, koeling, warm water, eventueel verlichting en hernieuwbare energie aanwezig zijn. Het beperken van het energieverbruik van het gebouwenpark is een essentiële schakel om de energie-efficiëntie te verhogen. Algemeen kunnen we dus stellen dat het EPC tot doel heeft het energieverbruik van de gebouwen in Vlaanderen te verminderen en dat het daarin ook een sensibiliserende rol heeft.

Om deze sensibiliserende rol nog te versterken wordt er met het ontworpen artikel voorzien in een rechtsgrond om bepaalde gegevens uit het EPC openbaar te maken voor elke rechtsonderhorige. Het gaat over volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° de identificatiegegevens van het gebouw of de gebouweenheid, zoals de adresgegevens of het gebouw(eenheid)-ID;
- 2° de geldigheidsdatum en de datum van indienen van het energieprestatiecertificaat;
- 3° het label en de energiescore van het energieprestatiecertificaat;
- 4° het type gebouw;
- 5° het erkenningsnummer van de energiedeskundige of de verslaggever.

Nu al moeten bepaalde gegevens van het EPC verplicht vermeld worden wanneer gebouwen te koop of te huur worden aangeboden via zoekertjes- en immowebistes.

Deze actieve openbaarheid kadert daarnaast ook in het Europese streven uit de richtlijn 2010/31/EU, zoals gewijzigd bij de richtlijn 2018/844, om in het kader van de energieprestatiecertificaten toegankelijke en transparante adviesinstrumenten aan te bieden met betrekking tot op energie-efficiëntie gerichte renovaties en financieringsinstrumenten.

Met de publicatie hoopt het VEKA burgers, bedrijven en organisaties te sensibiliseren en te informeren over energie-efficiëntie van gebouwen en hen aan te zetten om de nodige energiebesparende maatregelen uit te voeren.

Artikelen 13, 2° en 22

Sinds 1 januari 2021 is het Vlaams Energieagentschap omgevormd naar het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap. In dat opzicht werd met het decreet van 4 december 2020 voorzien in de terminologische aanpassingen van "het Vlaams Energieagentschap" naar "het VEKA". Er is vastgesteld dat "het Vlaams Energieagentschap" niet in elke bepaling correct werd aangepast naar "het VEKA". Dit ontwerp van decreet voorziet daarom in een corrigendum.

Artikel 14

In artikel 11.2/2.1 wordt de term gebouweenheid toegevoegd. Dit betreft een wetgevingstechnische aanpassing om mogelijke discussies te vermijden.

Daarnaast wordt er ook een informatieverplichting voor de renovatieverplichting toegevoegd. Zo moet de eventuele renovatieverplichting steeds in publiciteit vermeld worden en moet dit ook al opgenomen worden in de onderhandse overeenkomst. Deze informatieverplichtingen komen bovenop de al bestaande verplichting voor de instrumenterend ambtenaar om de renovatieverplichting op te nemen in de authentieke akte. De notaris neemt ook op aan welke verplichtingen moeten voldaan worden.

Tot slot wordt er nog een delegatie voorzien aan de Vlaamse Regering die bepaalt dat er verplichtingen kunnen opgelegd worden aan de instrumenterend ambtenaar, de eigenaar, de erfpachtgever, de opstalgever en aan derden.

Artikelen 15, 16 en 17

Er wordt in deze artikelen een rechtsgrond voorzien voor de uitbouw en het beheer van een energiedataplatform.

Artikel 12.1.1 van het Energiedecreet stelt dat de minister jaarlijks, op voorstel van het VEKA, een energierapport publiceert. Het energierapport omvat voor het Vlaamse Gewest minstens een energiebalans, een beschrijving en analyse van de bestaande toestand inzake energiegebruik en energieproductie, per sector en per energiedrager en energiekengetallen per sector. Voor de opmaak van het energierapport en in kader van de taken die toegekend zijn aan het VEKA⁶, worden door het VEKA eigen en externe databronnen gecapteerd, verrijkt en verwerkt en opgeslagen in een centrale databank, het energiedataplatform. Gelet op de decretale taken van het VEKA, is de verwerking van de persoonsgegevens door het VEKA dan ook rechtmatig in de zin van artikel 6, c) van de algemene verordening gegevensbescherming.

Het energiedataplatform wordt aangevuld met andere data die nodig zijn voor de voorbereiding, monitoring en evaluatie van het Vlaamse energie- en klimaatbeleid. Door te beschikken op het energiedataplatform over volledige en kwaliteitsvolle datasets, kan tevens worden voldaan aan de steeds strenger wordende rapporteringsvereisten in voornamelijk Europese regelgeving. Data wordt toegankelijk voor derden omwille van diverse doeleinden, waaronder het informeren en sensibiliseren rond energiegebruik en het bevorderen van statistiek en wetenschappelijk onderzoek. Het energiedataplatform moet op termijn toelaten om door patroonherkenning en (trend)analyses en het voeden van modellen en scenario's, inzichten te verwerven die de visievorming inzake het energie- en klimaatbeleid ten goede zal komen.

De Vlaamse Regering kan voorwaarden opleggen aan de architectuur van het energiedataplatform, de gebruikte tools en het toegangsbeheer die de datakwaliteit, vertrouwelijkheid en veiligheid van de data moeten garanderen.

Verder wordt er ook bepaald wie de betrokkenen zijn bij de gegevensverwerking. Dit kunnen de houders van een zakelijk recht op een gebouw, de bewoner of gebruiker van een gebouw, de architect, de aannemer, de installateur, betrokken bij het bouwproces en de deskundige, de adviseur of expert zijn.

De bewaartermijn voor de gegevens wordt vastgesteld op 30 jaar. Nadien is het mogelijk om de persoonsgegevens geanonimiseerd te bewaren. Deze bewaartermijn is ingegeven vanuit de Europese doelstelling om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn. Om die doelstelling te verwezenlijken, hebben de lidstaten en investeerders maatregelen nodig die erop gericht zijn bij te dragen aan deze broeikasgasemissiedoelstelling voor de lange termijn en ervoor te zorgen dat de broeikasgasuitstoot van het gebouwenbestand, dat verantwoordelijk is voor ongeveer 36 % van de totale CO₂-uitstoot, sterk te reduceren tegen 2050. De lidstaten moeten streven naar een kostenefficiënt evenwicht tussen het koolstofvrij maken van de energievoorziening en het verminderen van het finale energieverbruik. Hiertoe hebben de lidstaten en investeerders een duidelijke visie nodig om hun beleid en investeringsbeslissingen op te baseren, onder meer indicatieve nationale mijlpalen en acties met betrekking tot energie-efficiëntie om de klimaatdoelstellingen voor de korte (2030) en lange (2050) termijn te verwezenlijken. Met het oog op die

⁶ Zie artikel 2.1.3 Energiebesluit.

doelstellingen en gelet op de algemene ambities inzake energie-efficiëntie van de Unie, is het van essentieel belang dat lidstaten het verwachte resultaat van hun langetermijnrenovatiestrategieën benoemen en de ontwikkelingen volgen door binnenlandse voortgangsindicatoren te bepalen, met inachtneming van nationale omstandigheden en ontwikkelingen. De Vlaamse langetermijnstrategie 2050 vloeit voort uit deze Europese doelstelling en maakt het noodzakelijk om over een lange termijn tendensen op te volgen zodat de juiste beleidsmaatregelen genomen kunnen worden om aan deze doelstelling te voldoen. Voor de sector 'gebouwen' streven we ernaar om de emissies van het Vlaamse gebouwenpark te reduceren tot 2,3 Mt CO₂eq. tegen 2050. Wil men die langetermijndoelstelling inhoudelijk kunnen opvolgen, controleren en handhaven, dan is het noodzakelijk dat de Vlaamse overheid in 2050 over de historische gebouwgegevens beschikt die minstens terugkijken tot in 2020.

Artikel 18

Conform artikel 11.1.14, §2, derde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt elke aangifteplichtige in de energieprestatiedatabank reeds uniek geïdentificeerd aan de hand van het ondernemingsnummer, het rijksregisternummer of het vreemdelingsnummer. Conform artikel 79 van het Ministerieel besluit van 28 december 2018 houdende algemene bepalingen inzake de energieprestatieregelgeving, energieprestatiecertificaten en de certificering van aannemers en installateurs zendt de vergunningverlenende overheid maandelijks o.a. de gegevens van de aanvrager(s) of van de meldingsplichtige(n) naar het VEKA. Een dergelijke identificatie is noodzakelijk in het kader van het kunnen handhaven van de overtredingen op de energieprestatieregelgeving waarvoor het VEKA bevoegd is.

Het VEKA ondervindt echter dat de identificatie van de aangifteplichtige in de energieprestatiedatabank niet altijd correct gebeurt. In dat opzicht wordt voorgesteld om aan de personeelsleden van het VEKA die bevoegd zijn om de nodige controles met betrekking tot het naleven van de EPB-eisen uit te voeren en om overtredingen van de bepalingen van hoofdstuk I van titel XI en de uitvoeringsbesluiten ervan op te sporen en vast te stellen, de bevoegdheid te geven om het correcte ondernemingsnummer, rijksregisternummer of het vreemdelingsnummer van de aangifteplichtige op te vragen en te gebruiken.

Tevens wordt voorgesteld om in kader van de naleving van artikel 11.1.8, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en conform artikel 3 van het KB van 16 juli 1992 betreffende het verkrijgen van informatie uit de bevolkingsregisters en uit het vreemdelingenregister, aan dezelfde personeelsleden ook de bevoegdheid te geven om het attest van hoofdverblijfplaats met historiek en historiek van het gebouw op te vragen.

Het Energiedecreet (artikel 11.1.8, §1, eerste lid) stelt dat namelijk dat, na de uitvoering van de werken en handelingen aan nieuwbouw gebouwen waarvoor EPB-eisen gelden, de EPB-aangifte wordt ingediend binnen een termijn van twaalf maanden die ingaat van zodra een van de volgende voorwaarden is vervuld:

1° de ingebruikname van het gebouw, waarbij bij een nieuwbouw dit moment ten laatste steeds de eerste domiciliering van natuurlijke personen in een gebouw of de vestiging van een maatschappelijke zetel van een rechtspersoon in een gebouw is;

2° het beëindigen van de vergunnings- of meldingsplichtige werken of handelingen.

De EPB-aangifte wordt in elk geval ten laatste vijf jaar na het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen of na het neerleggen van de melding ingediend.

In kader van artikel 11.1.8, §1, 1° van het Energiedecreet, is dergelijk attest van hoofdverblijfplaats met historiek vaak noodzakelijk om de eerste ingebruikname van het gebouw vast te stellen wanneer bijv. de aangifteplichtige niet langer gedomicilieerd is op

het adres van het EPB-plichtige bouwproject. Via het attest van hoofdverblijfplaats met historiek kan immers op die manier nagegaan worden wanneer er een eerste ingebruikname van het gebouw is geweest. Gelet op het feit dat het gebouw niet altijd voor het eerst in gebruik genomen zal worden door de aangifteplichtige (bijv. in geval van verhuring), wordt ook gevraagd om aan de personeelsleden de bevoegdheid te geven om de historiek van het gebouw op te vragen.

De verwerking van de persoonsgegevens is noodzakelijk opdat het VEKA de energieprestatieregelgeving, zoals onder meer vastgelegd in artikel 13.4.5 e.v. van het Energiedecreet, kan uitoefenen. In dat opzicht is de verwerking van de persoonsgegevens rechtmatig in de zin van artikel 6, c) van de algemene verordening gegevensbescherming.

De bewaartermijn wordt vastgesteld op maximaal tien jaar of een bewaartermijn die duurt tot vijf jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten. Deze bewaartermijn werd ingegeven door de gemeenrechtelijke verjaringstermijn van 10 jaar voor schuldvorderingen. Daarnaast wordt er ook voorzien in een termijn van 5 jaar na de dag waarop het dossier werd afgesloten. Artikel 13.4.8, §4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bepaalt immers dat "*De vordering tot betaling van de administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar, te rekenen van de dag waarop ze is ontstaan.*" Op deze manier worden de persoonsgegevens niet langer bijgehouden dan nodig is.

Artikel 19

Conform het bepaalde in artikel 13.1.5 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 zijn de personeelsleden van het VEKA bevoegd om de nodige controles met betrekking tot het energieprestatiecertificaat uit te voeren en om overtredingen van de bepalingen van hoofdstuk II van titel XI en de uitvoeringsbesluiten ervan op te sporen en vast te stellen. In dat opzicht is het noodzakelijk dat de personeelsleden het ondernemingsnummer, rijksregisternummer of het vreemdelingennummer kunnen opvragen bij de betrokken gemeente of het kadaster. De verwerking van de persoonsgegevens is dan ook rechtmatig in de zin van artikel 6, c) van de algemene verordening gegevensbescherming.

De bewaartermijn wordt vastgesteld op maximaal tien jaar of een bewaartermijn die duurt tot vijf jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten. Deze bewaartermijn werd ingegeven door de gemeenrechtelijke verjaringstermijn van 10 jaar voor schuldvorderingen. Daarnaast wordt er ook voorzien in een termijn van 5 jaar na de dag waarop het dossier werd afgesloten. Artikel 13.4.8, §4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bepaalt immers dat "*De vordering tot betaling van de administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar, te rekenen van de dag waarop ze is ontstaan.*" Op deze manier worden de persoonsgegevens niet langer bijgehouden dan nodig is.

Artikelen 20, 21 en 23, 1°, 9°, 10°, 11°, 12° en 13°

Er werd in het besluit van de Vlaamse Regering van 9 oktober 2020 houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, betreffende de omzetting van Richtlijn 2018/844/EU en betreffende diverse bepalingen inzake de energie-efficiëntie, een artikel ingevoegd dat bijlage XII bij het Energiebesluit betreffende de eisen voor technische installaties vervangt (bijlage 3 bij het wijzigingsbesluit).

De vernieuwde bijlage XII betreft een implementatie van de herziene EPBD-richtlijn 2010/31/EU, meer bepaald een wijziging in artikel 8. Dat artikel stelt dat de lidstaten systeemeisen vaststellen in verband met de algehele energieprestatie, het adequaat installeren, dimensioneren, afstellen en controleren van de technische bouwsystemen die in bestaande gebouwen worden geïnstalleerd. De lidstaten kunnen deze systemen ook toepassen op nieuwe gebouwen. In de EPB-regelgeving is dat al voorzien via de installatie-

eisen voor nieuwbouw industrie. Voor de andere types nieuwbouw en ingrijpende energetische renovatie zit dat al vervat in de E-peilberekening en de E-peileis en worden er dus geen bijkomende eisen gesteld.

De aanpassingen aan de installatie-eisen (voor renovaties en nieuwbouw industrie) zijn gebaseerd op een studie van Ingenium (2019) in opdracht van het Vlaams Energieagentschap (heden: het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap) en deze zullen in voege gaan voor dossiers met bouwvergunningaanvragen vanaf 1 januari 2022. Conform artikel 7 van het EVRM zal hierbij toepassing worden gemaakt van het beginsel van de retroactiviteit van de mildere strafwet.

Door de wijzigingen in bijlage XII bij het Energiebesluit, is het ook nodig om de bijbehorende boetebepalingen in het Energiedecreet aan te passen. Het betreft de artikelen 13.4.6 en 13.4.7 (hoogte van de boetes) en deel 1 van de bijlage, punt 1.7 en in deel 2 punten 2.7 t.e.m. 2.11. (de bepalingswijze van de boetes) van het Energiedecreet.

De boetes zijn zodanig uitgewerkt dat de hoogtes van de boetes zo nauw mogelijk aansluiten met het huidige boetesysteem. De hoogte van de boetes is door Ingenium afgestemd met de minimale eisen en correctiefactoren en werd tijdens de studie afgetoetst met praktijkvoorbeelden.

Voor ketels op gasvormige en vloeibare brandstof blijft de oorspronkelijke boetebepaling behouden op 100 euro per afwijking op het systeemrendement, per m² netto vloeroppervlakte. In de huidige boetebepaling is dat 1 euro per afwijking van 1 % op het systeemrendement, maar in de nieuwe bijlage XII worden alle systeemrendementen zonder dimensie uitgedrukt, vandaar de factor 100 die erbij komt. De bepaling van het systeemrendement werd uitgebreid met correctiefactoren voor adequaat dimensioneren en afstellen.

Voor elektrische warmtepompen (bodem/water, water/water, lucht/water, lucht/lucht) verandert de boetebepaling van 22 naar 15 euro per afwijking op het systeemrendement per m² netto vloeroppervlakte (dit was nu ook al dimensieloos). Deze verandering wordt doorgevoerd om de hoogte van de boetes bij warmtepompen vanaf 2022 op hetzelfde niveau te houden als vandaag.

Bij ijswaterinstallaties blijft de oorspronkelijke boetebepaling behouden op 14 euro per afwijking op het systeemrendement, per m² netto vloeroppervlakte. Voor deze installaties is er geen impact door correcte dimensionering (correctiefactor altijd 1), maar is er wel een verschil in boetes voor de situaties dat de Ecodesign reglementering van toepassing is of niet, omwille van de verschillende eisen die opgelegd worden. De grootteordes van de boetes liggen sterk in lijn met de huidige boetes.

Vandaag zijn er voor ventilatie enkel eisen voor systemen met mechanische toevoer én mechanische afvoer. Voor ventilatie wordt de eis uitgebreid naar elk ventilatiesysteem met een mechanische component (dus ook mechanische toevoer of mechanische afvoer). Om te blijven eisen dat er bij een systeem met mechanische toevoer en mechanische afvoer een warmteterugwinapparaat wordt geplaatst, wordt de systeemfactor nul als er geen warmteterugwinapparaat wordt geplaatst (door de correctiefactor voor correcte dimensionering op nul te zetten). De boete bedraagt 22 euro per afwijking op de systeemfactor, per m² vloeroppervlakte.

Echter, aangezien er in de vorige versie van bijlage XII geen systeemfactor wordt bepaald, is de nieuwe formule voor de boeteberekening niet van toepassing bij dossiers waarvan de vergunning werd aangevraagd voor 1 januari 2022. In dat opzicht blijft voor dossiers met bouwaanvraag voor 1 januari 2022 de oorspronkelijke boetebepaling van toepassing.

Voor systemen van externe warmtelevering waren er tot nu toe nog geen installatie-eisen. Hetzelfde geldt voor de andere opwekkers voor centrale verwarming (zoals WKK, biomassaketels, enz...). In de nieuwe bijlage XII worden er wel installatie-eisen voorzien. Omdat dit een nieuwe eis betreft en om o.a. de koppelingen met systemen van externe warmtelevering niet tegen te gaan, zijn de voorziene boetes lager dan bij de andere verwarmingssystemen. Het betreft hier bovendien geen eis op het systeemrendement, maar op de systeemfactor. Het toestelrendement komt dus niet tussen. De boete bedraagt 100 euro per afwijking op de systeemfactor, per m² netto vloeroppervlakte.

Aan de installatie-eisen voor directe elektrische weerstandsverwarming (zowel centraal als lokaal), voor elektrische warmwaterproductietoestellen, voor de isolatie van circulatieleidingen/combilussen en voor verlichting werden geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht. Aan de huidige boetebepaling wordt bijgevolg niets gewijzigd.

In de vorige versie van bijlage XII geldt een aparte eis voor het plaatsen van energieverbruikmeters. In de vernieuwde versie van bijlage XII is deze plaatsing inbegrepen in correctiefactoren waardoor er geen individuele eis meer is. Voor dossiers met bouwaanvraag voor 1 januari 2022 blijft de oorspronkelijke boetebepaling van toepassing. Voor dossiers met bouwaanvraag vanaf 1 januari 2022 wordt de boetebepaling voor de plaatsing van energieverbruikmeters geschrapt, aangezien deze in de vernieuwde bijlage XII geïntegreerd werden in de correctiefactoren ter bepaling van het systeemrendement.

Artikel 23, 2° t.e.m. 8°

De boetebepalingen voor het niet-waarheidsgetrouw rapporteren van de EPB-eisen zijn in het Energiedecreet van 8 mei 2009 voorzien in artikel 13.4.7. Er wordt een boete opgelegd aan de EPB-verslaggever per eis waarover niet-waarheidsgetrouw gerapporteerd is. Daarbij is de grootte van de boete evenredig met de omvang van de werken en de mate waarin afgeweken wordt van de eis zodat een billijk systeem bekomen wordt. De hoogte van het boetebedrag is, zoals ook bij de andere boetebepalingen, identiek als de hoogte van de boete voor de aangifteplichtige. Op die manier wordt vermeden dat de aangifteplichtige de verslaggever onder druk zet om niet-waarheidsgetrouw te rapporteren omdat de boete voor de verslaggever toch lager is. De bepalingen in deel 2 van de bijlage bij het Energiedecreet leggen de berekeningswijze voor de bepaling van deze administratieve geldboete wegens niet-waarheidsgetrouw rapporteren, vast.

Naar analogie met de berekeningswijze voor de bepaling van de administratieve geldboete voor de aangifteplichtige, wordt in de punten 2.1, 2.1.1, 2.1.2, 2.2, 2.3, 2.4 en 2.12 in deel 2 van de bijlage van het Energiedecreet van 8 mei 2009 het opschrift "bij niet-conformiteit met de EPB-eisen" gehanteerd. Een strikte lezing van dit opschrift zou er echter toe leiden dat de berekeningswijze voor de administratieve geldboete wegens niet-waarheidsgetrouw rapporteren door de verslaggever enkel wordt opgelegd in het geval er niet voldaan is aan de EPB-eisen. Indien er dus niet waarheidsgetrouw gerapporteerd werd maar er wel voldaan is aan de EPB-eisen, zou de berekeningswijze van de administratieve geldboete, zoals bepaald in het tweede deel van de bijlage bij het Energiedecreet, niet van toepassing zijn. Dit is echter nooit de bedoeling geweest van de decreetgever. In dat opzicht wordt in deel 2 van de bijlage van het Energiedecreet de woorden "bij niet-conformiteit met de EPB-eisen" telkens vervangen door de woorden "door niet correct te rapporteren".

Artikel 23, 14°

De boete voor het niet voldoen aan de ventilatie-eisen is evenredig met het verschil tussen het geëiste en gerealiseerde debiet. Momenteel wordt er gerekend met de

ventilatiegebieten, afgerond op 3 cijfers na de komma. In de praktijk is er echter een redelijke grote meetfout inherent aan het meten van ventilatiegebieten, zodat een cijfer na de komma weinig of geen betekenis heeft. Ook in de STS ventilatie, die als basis gebruikt worden voor het kwaliteitskader ventilatie in de EPB-regelgeving zijn de ventilatiegebieten afgerond op de eenheid. Om consistent te zijn met deze STS en de meetpraktijk worden ook in het Energiedecreet de ventilatiegebieten afgerond tot op de eenheid. Dit zal eveneens toegepast worden in het Energiebesluit.

Artikel 24

Dit artikel regelt de inwerkingtreding.

In het belang van de voorzienbaarheid en rechtszekerheid, wordt best zo weinig mogelijk geïntervenieerd in lopende inleveringsrondes van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten. De inwerkingtreding van de vrijstellingen die worden ingevoerd in de artikelen 7.1.10 en 7.1.11 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, is daarop afgestemd.

Er wordt een delegatie voorzien aan de Vlaamse Regering voor de inwerkingtreding van de actieve openbaarheid van de gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank.

Brussel, datum

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR